

23^ο Πανελλήνιο Συνέδριο Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών

15-16 Νοεμβρίου 2017

Κεντρική Βιβλιοθήκη Α.Π.Θ.

Συνεργασία Ελληνικών Ακαδημαϊκών Μουσικών Βιβλιοθηκών (ΣΕΑΜΒ)

Συγγραφική ομάδα

(θεσμικοί εκπρόσωποι ανά φορέα με αλφαριθμητική σειρά):

- **Ασλανίδη Μαρία – Ιόνιο Πανεπιστήμιο**
- **Βουτυράκη Κατερίνα – Τ.Ε.Ι. Κρήτης**
- **Θεοδωρίκα Χριστίνα – Τ.Ε.Ι. Ηπείρου**
- **Μπαζμαδέλης Αριστείδης – Α.Π.Θ.**
- **Σέμκου Εύη – Πανεπιστήμιο Μακεδονίας**
- **Τσαλατσάνη Βένια - ΕΚΠΑ**

Μέλη Συνεργατικού Σχήματος Ελληνικών Ακαδημαϊκών Μουσικών Βιβλιοθηκών - ΣΕΑΜΒ

- Βιβλιοθήκη του Τμήματος Μουσικών Σπουδών του **Α.Π.Θ.**
- Εργαστήριο Ελληνικής Μουσικής του Τμήματος Μουσικών Σπουδών του **Ιονίου Πανεπιστημίου**
- Βιβλιοθήκη του Τμήματος Μουσικών Σπουδών του **Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών**
- Κεντρική Βιβλιοθήκη του **Πανεπιστημίου Μακεδονίας**
- Τμηματική Βιβλιοθήκη του **ΤΕΙ Ιονίων Νήσων** του Τμήματος Τεχνολογίας Ήχου & Μουσικών Οργάνων
- Κεντρική Βιβλιοθήκη του **ΤΕΙ Ηπείρου**
- **ΤΕΙ Κρήτης** - Σχολή Εφαρμοσμένων Επιστημών - Τμήμα Μηχανικών Μουσικής & Ακουστικής (Ρέθυμνο).

Στόχος της παρούσας εργασίας

- Οι πολιτικές, οι στόχοι και οι αρχές που διέπουν το Σχήμα.
- Τα στάδια υλοποίησης των στόχων του.
- Οι προοπτικές εντός και εκτός του σχήματος.
- Οι πόροι, το ανθρώπινο δυναμικό, και η βιωσιμότητά του.
- η ανάγκη για την προώθηση και την ενδυνάμωση της Μουσικής Βιβλιοθηκονομίας ως ειδικού τομέα στον χώρο των ελληνικών ακαδημαϊκών βιβλιοθηκών.

Όροι – Προϋποθέσεις συμμετοχής στο Σχήμα

- Είναι ομοειδείς (Ακαδημαϊκές μουσικές βιβλιοθήκες)
- Διέπονται από τον στόχο και την αποστολή των ιδρυμάτων στα οποία υπάγονται.
- Θεραπεύουν τις πληροφοριακές ανάγκες της ευρύτερης ή ειδικότερης ακαδημαϊκής κοινότητας
- Οι παρεχόμενες υπηρεσίες αναφοράς διέπονται από όλα τα ανωτέρω.
- Οι τεχνικές εργασίες (καταλογογράφηση, ταξινόμηση, θεματική ευρετηρίαση, οργάνωση συλλογών κ.λπ.) έχουν ως στόχο την παροχή βέλτιστων υπηρεσιών αναφοράς, διαμορφώνονται βάσει των ανωτέρω.

Βιβλιοθήκη Τμήματος Μουσικών Σπουδών Α.Π.Θ.

- Ιδρύθηκε το 1985, με επιστημονική και συνεχή λειτουργία από το 1993.
- Στη συλλογή της περιλαμβάνονται όλα τα είδη μουσικής, όπως, κλασική, βυζαντινή, παραδοσιακή κ.λπ., με παράλληλη πρόσβαση σε ηλεκτρονικές πηγές και υπηρεσίες.

Εργαστήριο Ελληνικής Μουσικής
Τμήματος Μουσικών Σπουδών Ιονίου
Πανεπιστημίου -ΕΕΜ-ΤΜΣ-Ι.Π.

- Ιδρύθηκε το 2000.
- Διαθέτει αυτόνομη βιβλιοθήκη, η οποία λειτουργεί συστηματικά από το 2008.
- Στις συλλογές περιλαμβάνεται βιβλιογραφία που εστιάζει στην ιστορία, αισθητική, θεωρία, ανάλυση και προβολή της Ελληνικής Μουσικής (Αρχαίας, Μεσαιωνικής και Νέας), με ιδιαίτερη έμφαση στα λόγια είδη της.

**Εθνικό και Καποδιστριακό
Πανεπιστήμιο Αθηνών
Φιλοσοφική Σχολή**
**Τμήμα Μουσικών Σπουδών Βιβλιοθήκη
Μουσικών Σπουδών**

- Η Βιβλιοθήκη Μουσικών Σπουδών ιδρύθηκε το 1993.
- Από το 2005 αποτελεί μέρος της Κεντρικής Βιβλιοθήκης της Φιλοσοφικής Σχολής.
- Οργανώθηκε πλήρως το 2008.
- Στη συλλογή της περιλαμβάνεται βιβλιογραφία που εστιάζει μεταξύ άλλων σε διάφορους τομείς της μουσικολογίας, της βυζαντινής μουσικής κ.λπ., ενώ παρέχεται η δυνατότητα πρόσβασης σε ηλεκτρονικές πηγές και υπηρεσίες.

Αρχείο Ελληνικής Μουσικής Κεντρική Βιβλιοθήκη ΤΕΙ Ηπείρου

- Δημιουργήθηκε το 2002 από το Τμήμα Λαϊκής και Παραδοσιακής Μουσικής.
- Στεγάζεται στην Κεντρική Βιβλιοθήκη και αποτελεί μέρος της ευρύτερης συλλογής της.
- Η συλλογή της καλύπτει όλα τα είδη της μουσικής, από την κλασική μέχρι την ελληνική παραδοσιακή μουσική, καθώς και η παραδοσιακή μουσική άλλων λαών και χωρών εντός και εκτός Ευρώπης.

Βιβλιοθήκη Τμήματος Μηχανικών
Μουσικής Τεχνολογίας και
Ακουστικής- ΤΕΙ Κρήτης - Παράρτημα
Ρεθύμνου

- Ιδρύθηκε το 1999.
- Στη συλλογή της περιλαμβάνονται τεκμήρια για τη μουσική, για την καταγραφή, ανάλυση, σύνθεση, παραγωγή και διαχείριση του ήχου και της μουσικής πληροφορίας καθώς και για την επιστήμη και τεχνολογία της ακουστικής.

Βιβλιοθήκη & Κέντρο Πληροφόρησης Πανεπιστημίου Μακεδονίας

- Ιδρύθηκε το 1962.
- Ο εμπλουτισμός της με μουσικό υλικό ξεκίνησε μετά την έναρξη λειτουργίας του Τμήματος Μουσικής Επιστήμης και Τέχνης το 1998.
- Διαθέτει υλικό για ευρωπαϊκή (κλασική) μουσική, βυζαντινή, ελληνική παραδοσιακή (δημοτική) και σύγχρονη μουσική.

Βιβλιοθήκη ΤΕΙ Ιονίων Νήσων (Ληξούρι)

- Η βιβλιοθήκη της Σχολής Μουσικής Τεχνολογίας με έδρα το Ληξούρι διαθέτει τίτλους βιβλίων που καλύπτουν το γνωστικό αντικείμενό της.
- Στην ακαδημαϊκή κοινότητα παρέχεται η δυνατότητα πρόσβασης σε ηλεκτρονικές πηγές και υπηρεσίες.

Πρότυπα – πολιτικές & υπηρεσίες

Συλλογή στοιχείων

1η φάση εργασιών: **2015-2016.** Συστηματική συλλογή και επεξεργασία στοιχείων που αναφέρονται στις πολιτικές καταλογογράφησης σε σχέση με:

- τα περιγραφικά μεταδεδομένα
- τα καθιερωμένα μεταδεδομένα
- τη θεματική ευρετηρίαση
- και την ταξινόμηση

2η φάση εργασιών: **2017- υπό εξέλιξη.** Αφορά σε επιμέρους πολιτικές των φορέων, τοπικές και μη.

Πρότυπα Οργάνωσης Μουσικών Συλλογών

Ο Περιγραφικά δεδομένα

- ISBDs : όλοι οι τύποι υλικού
- AACR2: κανόνες περιγραφής (LCRI: Library of Congress Rule Interpretation)
 - Εργαλείο: Cataloger's Desktop
 - MARC 21 Format for Bibliographic Data
- Καθιερωμένα δεδομένα
 - AACR2
 - Προετοιμασία για μετάβαση του Authority File σε
 - RDA (Resource Description and Access) (LC-PCC PS: Library of Congress-Program for Cooperating Cataloging Policy Statements)
 - MARC 21 Format for Authority Data

Περιγραφή και κωδικοποίηση βιβλιογραφικών εγγραφών

- Επίπεδο περιγραφής (βιβλιογραφικές εγγραφές)
 - Full level
 - Core level
 - Minimal level
- Γλώσσα περιγραφής:
 - Για το ελληνόφωνο χρησιμοποιείται η ελληνική γλώσσα
 - Για το ξενόφωνο η αγγλική
 - Στην περιγραφή χρησιμοποιείται η ελληνική γλώσσα ανεξάρτητα από τη γλώσσα του υπό περιγραφή πόρου.

Περιγραφή και κωδικοποίηση καθιερωμένων εγγραφών

Ο Επίπεδο κωδικοποίησης:

- Ο Πλήρες (MARC21 & UNIMARC)*
- Ο Ελάχιστο (Μόνο τα υποχρεωτικά πεδία που προβλέπονται από το πρότυπο κωδικοποίησης και τα οποία καθιστούν την εγγραφή έγκυρη (valid)).*

Ο Γλώσσα περιγραφής:

- Ο Για ελληνόφωνους όρους/ονόματα χρησιμοποιείται η ελληνική γλώσσα*
- Ο Για τους ξενόφωνους όρους/ονόματα η αγγλική γλώσσα*

Θεματική Ανάλυση – Καθιέρωση

- Καθιερωμένα δεδομένα – Ελεγχόμενο λεξιλόγιο
 - Ξενόφωνο υλικό
 - LCSH: Library of Congress Subject Headings
 - Virtual Authority International File (VIAF)
 - LC Medium of Performance Thesaurus for music
 - AFS Ethnographic Thesaurus
 - Ελληνόφωνο υλικό
 - Απόδοση στην ελληνική γλώσσα των LCSH
 - ΕΒΕ: Εθνική Βιβλιοθήκη της Ελλάδας
 - VIAF

Τοπικές πολιτικές Ταξινόμηση

- Αριθμητικό σύστημα ταξινόμησης για τις συλλογές φωνογραφημάτων (LP, audio cds, sound cassettes κ.λπ.)
- Χρήση προθεμάτων για ειδικές συλλογές, όπως συλλογές ανατύπων.
- Αλφαβητική ταξινόμηση στη συλλογή των περιοδικών.
- Τοπικοί ταξινομικοί αριθμοί για γκρίζα βιβλιογραφία

ILS

Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα Βιβλιοθήκης

- **Sierra-ILSaS**

Ε.Κ.Π.Α.

Ιόνιο Πανεπιστήμιο

Τ.Ε.Ι. Ηπείρου

Τ.Ε.Ι. Ιονίων Νήσων

Τ.Ε.Ι. Κρήτης

- **Koha**

Α.Π.Θ.

ΠΑ.ΜΑΚ

Τύποι Υλικού (Formats / Material types)

- Πηγές αναφοράς (Reference sources)
- Γκρίζα βιβλιογραφία
 - Διατριβές
 - Διπλωματικές εργασίες
 - Πτυχιακές εργασίες
- Φωνογραφήματα (SR)
 - Μαγνητοαινίες
 - Δίσκοι βινυλίου
 - Δίσκοι ακτίνας
 - Κασέτες ήχου
- Μονογραφίες
 - Βιβλία (BK)
 - Παρτιτούρες (PM)
- Ηλεκτρονικοί πόροι (ER)
 - CD-Rs
 - DVD-Rs
- Οπτικοακουστικό υλικό (VM)
 - Βιντεοκασέτες
 - Βιντεοδίσκοι
- Περιοδικά δημοσιεύματα (SER)
 - Έντυπα
- Ηλεκτρονικά

Εκπαίδευση προσωπικού

Στην πλειονότητα των μουσικών βιβλιοθηκών:

- Δεν παρέχεται επιμέρους εκπαίδευση/επιμόρφωση του προσωπικού.
- Η καταλογογράφηση, ως τεχνική εργασία, γίνεται σε κάποιους φορείς κεντρικά.

Συμπεράσματα

- Έλλειψη πόρων και ανθρώπινου δυναμικού
- Απουσία συστηματικής επιστημονικής υποστήριξης/εκπαίδευσης/επιμόρφωσης
- Απασχόληση του προσωπικού σε πολλαπλά καθήκοντα
- Ανακολουθία/διαφοροποίηση, έλλειψη συνέπειας & τυποποίησης των παρεχόμενων υπηρεσιών
- Ανάγκη αξιοποίησης των δυνατοτήτων της τρέχουσας τεχνολογίας

Ευχαριστούμε για την προσοχή σας 😊